

TURİZM VE EDEBİYAT ETKİLEŞİMİ ÜZERİNE

INTERACTION OF TOURISM AND LITERATURE

ПО ПОВОДУ ТУРИЗМА И ЛИТЕРАТУРЫ

Dr. Hürriyet ÇİMEN

ÖZET

Disiplinler arası ilişkiler gün geçtikçe daha belirgin hale gelmektedir. Turizmin pazarlama, yönetim-organizasyon, sosyoloji ve psikoloji gibi birçok disiplinle güçlü ilişkisinin yanında edebiyatın da başta tarih ve coğrafya olmak üzere çeşitli disiplin dallarıyla bağlantılı olduğu alanlar bulunmaktadır.

Bu çalışmada edebiyat ile turizmin etkileşimi incelenmiş, edebiyatın gelişmesinde turizmin; turizmin gelişmesinde edebiyatın etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak turizmin edebî eserlerin oluşmasında ve edebiyatın turizm hareketini belirli kişi ve bölgelerde yayılmasına katkı sağladığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: *turizm, edebiyat, sosyal bilimler, yazarlar, şehirler*

ABSTRACT

Interdisciplinary relations is becoming more apparent day by day. In addition to the tourism's strong relations with the various disciplines, such as sociology and psychology, literature, there has been various branches that related with the literature, including history and geography.

In this study the interaction of tourism and literature has been examined and it has been tried to determine the effect of literature in the development of tourism and the effect of tourism in the development of literature. As a result, it has been found that in the formation of literary works, tourism makes a contribution and the literature contributes to the tourism to spread of certain people and areas.

Key Words : *tourism, literature, social sciences, authors, cities*

РЕЗЮМЕ

Связь между разными дисциплинами становится всё больше очевидным. Менеджмент туризма имеет тесную связь с социологией и психологией. Наряду с этими дисциплинами у этой отрасли есть своеобразное отношение к истории и географии.

В статье рассматривается влияние туризма на развитие литературы и наоборот, изучены активности разных личностей для распространения и развития туризма, а так же их роль в создании туристической литературы.

Ключевые слова: *туризм, литература, социальные науки, писатели, города.*

Giriş

Edebiyat insanlık tarihi kadar eskidir. İlkel insanlar sözcükleri kullanmaya başlamalarıyla birlikte kahramanlıklarının övüldüğü, avlarının bereketli geçmesi ve yırtıcılardan korunmak için büyüdü olduğuna inandıkları sözcükler üretmişlerdir (Pospelov 2005: 101). Daha sonra bu büyüdü sözcükler totemlere atfedilmiş, inançların gelişmesine katkı sağlamıştır (İsen 2006: 9).

Edebiyat insanlık tarihi kadar eski olmasına karşın turizmin günümüz biçiminde ortaya çıkması XVIII. yüzyıla dayanmaktadır. Sanayi devriminden sonra özellikle ulaşım imkânlarının artması etkili olmuştur. Edebiyat ile turizmin ilişkisinin uygulama ve veri alanı olarak çok daha öncelere dayandığı ama kullanım itibarıyla bu dönemden daha sonra belirginleştiği söylenebilir. Edebiyat ile turizmin ilişkisi incelenirken edebiyatı oluşturan etkenler ve turizmi oluşturan etkenler ayrı ayrı ele almak gerekir.

Edebiyat içinde turizm, turizmin içinde de edebiyat doğal netice olarak doğmaktadır.

Edebî eserlerde doğaya ait unsurların betimlemesi çok eskidir. Antik dönemin edebiyatında doğa kişileştirilmektedir (Pospelov 2005: 273). Edebî eserlerin ortaya çıkmasında esin kaynağı olan doğanın yanında zamanla sosyal ve kültürel yapı da yer almıştır (İsen 2006: 11). Bunların bir parçası olan mekânın edebî eserlerdeki yeri büyüktür. Mekânların etkileyici betimlenmesi için yazarın mekânda bulunması gerekmektedir. Bu da seyahati gerektirir. Seyahat edenlerin mekânları iyi tasvir edebilmekteki dahası mekânlardan etkilenerek eser üretmek hususunda oldukça etkilidir. Kentlerin büyümesiyle birlikte edebî eserlere daha çok yer alması Gogol, Dostoyevski, Zola, Çehov ve Beliy eserlerinde olduğu gibi (Pospelov 2005: 274) paralellik göstermektedir.

Edebî eserlerin birçok çeşidi bulunmaktadır. Bunlar bir metin üzerine dökülmüş; öykü, roman, şiir, mektup, günlük, not, anı, seyahatname ve sefaretname (sefirlik görevinde bulunulan şehrin ve ülkenin güncel hayatına ilişkin izlenim ve görüşlerini kitap şeklinde bir araya getirdiği eserdir.) gibi sıralanmış olmasının dışında; film, tiyatro, opera, hatıra röportajı, müzikal ve konser gibi kitlelere hitap edecek şekilde canlı olabilmektedir.

Edebiyat ile turizmin iç içe geçmiş ve birbirlerini etkiliyor olması, çalışmanın gerekçesini oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı ise üzerinde çok fazla çalışılmamış bir konu olan edebiyat ve turizm ilişkisini tüm yönleri ile ortaya çıkarmaktır.

Edebiyat her alana olduğu gibi turizm alanına da dil, anlatım ve yaratıcı gücü ile oldukça büyük katkılar sağ lamaktadır. (Özdemir 2009: 32). Yazarlardaki güçlü soyutlama yetisi sayesinde edebiyat gerçek manasına ulaşmakta, okuyucuyu kendi dünyasına taşımakta, duygularını açığa çıkartmaktadır. Turizmcilerin edebiyattan bu anlamda yararlanmaları günümüzün ve geleceğin pazarlama taktikleri arasında yer alacak gibi görünmektedir.

Turizmin edebiyata etkisi

Turizm insanların çalışmak, gelir elde etmek dışında dinlenmek, öğrenmek, inanç, sağlık ve spor gibi gerekçeler ile bir günden az ve belirli bir yerde altı aydan uzun kalmamak koşulu ile yaptıkları seyahatlerdir. Turizm sayesinde insanlar yeni yerler görür, yeni bir şeyler öğrenir, merakını giderir. Bekli de en önemlisi iş yaşantısının baskısından kurtulup rahatlama imkanı bulur.

Turizmin edebiyata etkisinin ne olduğu sorulur ise edebî eserlerin oluşmasında yazarın ilham alacağı bir kaynağa gereksinim vardır. Birçok ilham kaynağının yanı sıra mekânların

olayla kişilerle çok yoğun ilişkisi söz konusudur. Mekânını iyi betimleyemeyen eserlerin okuyucuyu oraya taşıması kolay olmayacaktır. Okuyucuyu mekâna taşıyabilmenin en güzel yolu, yazarın eserde konu olan mekan(lar)da bulunması ve gözlemlemesi olacaktır. Edebî eserlerde yer alan mekânlarda bulunan yazarlar turist olma koşulunu sağlamanın yanında temel olarak seyahat de etmektedir. Bu durumda yazarların eserlerini üretmek için seyahat ettikleri ve dolayısıyla turizm hareketine katıldıkları söylenebilir.

Başka bir etki unsuru ise, sözlü edebiyatın aktarılmasında, yaşamasında turistin etkisidir. Tarihin geçmiş günlerinde yazıdan çok sözlü aktarımların yaygın olduğu dönemlerde edebî eserlerin toplumdaki ulaştırılmasında gezginlerin o dönemin turistlerinin payı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Eserler ait oldukları toplumları aşarak evrensel düzeye ulaşmışlardır. Toplumların kültürlerinin birbirleri ile tanışmasına neden olmuş, Dahası toplumların kendi kültürleri içinde evirilerek, zenginleşerek farklılaşmıştır. Turizmin edebiyatın yaygınlaşmasında da önemli, bir dönem etkili olduğu anlamına gelmektedir (Özdemir 2009: 36).

Okuma ile seyahat arasında çok güçlü bir ilişki olduğu söylenmektedir (Özdemir 2009: 33). Seyahat eden birçok kişi seyahatleri sırasında edebî eserler, özellikle de roman okumaktadır. Hatta dinlenme amaçlı tatillerde, tatil boyunca okuma devam etmektedir. Diğer yandan özellikle kültür turizminde gidilen yöre ile ilgili kaynaklar taranmakta ora ile ilgili bilgi alınmaktadır. Edebî eserlerin okunmasının yanında okuma alışkanlığının gelişmesinde turizmin etkisi olduğu görülmektedir.

Özdemir (2009) “edebiyatçıların tamamına yakını tutkulu birer gezgindir” demektedir. Eserlerini oluştururken gittikleri yerlerden esinlenmiş olmaları onları turizm elçileri yapmaktadır. Diğer yandan başta gezi yazıları olmak üzere eserlerin ortaya çıkmasında turizmin etkisi de ortaya çıkmaktadır.

Bazı yazarlar eserlerini üretirken kendilerini çevrelerinden soyutlarlar (inzivaya çekilirler) bu soyutlama gündelik yaşamlarının geçtiği yerlerin dışına çıktığında (dağ evi, yazlık vb.) turizme katıldığı anlamına gelmektedir. Bu durumda turizm edebî eserlerin oluşmasına farklı bir noktada katkı sağlamaktadır.

Edebiyatın turizme etkisi

Hegel edebiyatı: “her içeriği her biçimde yo ğurabilen ve dile getirebilen genel sanat” olarak tanımlamaktadır. Edebiyat ise yazarın iç dünyasının çevresel ve insanî unsurlarla birlikte yaratıcılığı nı kullanabildiği ölçüde sanatsal metinlerdir. Edebiyat düşünsel ya şanın insanı çevreleyen gerçeklikle bağlantılı dolaysız gösterme sanatıdır (Pospelov 2005: 100). Edebî eserleri edebî eser yapan en önemli unsur dildir. Dil bir metni edebî yapan sihirdir. O nedenledir ki, dil, halk dili, bilim dili ve edebiyat dili olarak ayrılmaktadır (Çetişli 2008: 80). Tanım ve tarif de edebî eserlerde yazarların hayal dünyası veya bakış açısıyla tasvir edilen coğrafyayı tanımamızda en büyük etkenlerden biridir. Çetişli (2008: 93), “Edebiyat ne doğrudur ne yanlış” demektedir. Yazarın hayalle gerçek arasında geziniyor olması, okuyucuyu hayal aleminden gerçek dünyaya, gerçek dünyadan da hayal alemine götürürken bu durum hiç yadırganmaz.

Edebiyat, yazarın içinde bulunduğu duygu ve düşüncelerin yazılması ile kendini ifade etmenin yanı sıra Andre Gide'nin “Kalpazanlar” adlı eseri için dediği gibi “bütün bunları içimde taşıysayd ım, sanırım rahat ölmezdim” yazarın kendini psikolojik olarak rahatlatmasını da sağlamaktadır (Çetişli 2008: 177).

Pospelov'a göre edebiyatın diğer sanat bilimlerinden uzak kalması gelişmemesine neden olur (Emre 2006: V). Edebiyatın başta tarih olmak üzere coğrafya, din, iktisat, hukuk, siyaset ve güzel sanatlar ile iç içe olduğu söylenebilir (Köprülü 2003: 27). Dahası istatistik, topografya, tarih, felsefe, psikoloji, toplum bilimi, teoloji, müzikoloji gibi sosyal bilimlerin neredeyse her alanı ile ilişki içindedir (Emre 2006: 200).

Modern dünya, insanlara maddî ve teknolojik olanakları verirken duygularının kaybolmasına, duyarsızlaşmasına neden olmakta iken birçok sanat dalı gibi edebiyat; insana dair duyguların korunmasına yardımcı olmaktadır (Emre 2006: 271).

Gezi yazıları ve seyahatnamelerde yazarın anlatım övgü yeteneği ile kentin cazibesinin birleşmesi ile ortaya engellenemez imge ve semboller çıkabilmekte okuyucuları kitleler halinde bahsi geçen kentlere akın edebilmektedir. Bu durumda edebiyatın turistik cazibenin artırılmasına etkisi olduğu, dahası turizmle ilgisi olmayan okuyucuları bile seyahatlere itebiliyor olması aralarındaki ilişkiyi destekleyen unsurlardan birisidir. Çoğunlukla şiirlerde olmak üzere edebî eserlerin tamamında imaja yer verilir (Çetişli 2008: 93). Bu imaj içinde ajite edilen mekânlar, şehirler, ırmak-göl-nehir-dağ gibi coğrafi unsurlar başta gelir. Egzotik doğu kavramı edebi eserlerde oldukça yoğun kullanıldıktan sonra, doğunun turistik imajında yerini almıştır. An ı şekilde Arap edebiyatının önemli eserlerinden olan Bin bir Gece masalları egzotik doğu imajında etkili olmaktadır.

Romanlarda yer alan mekânların, özellikle efsaneleşmiş mekânların; eserler okundukça ilgi uyandırması arkasından gezilere neden olabilmektedir. Daha sonra ilgi ve merakları artan okuyucular yeni okumalara girişebilir böylece edebiyat ile turizm arasında sürekli birliktelik sağlanmaktadır (Özdemir 2009: 33). Diğer yanda sözlü edebiyat eseri olarak oluşan efsaneler de başlı başına turizm hareketine neden olabilmektedir. Yedi Uyurlar Efsanesi, Nemrut Efsanesi örneklerinde olduğu gibi bu hareketin kökeninde merak, inanç ve kültür yakınlığında söz etmek mümkündür.

Edebiyatın çok çarpıcı etkilerinden birisi de, gerçekte olmayan yerlerin ve olayların daha sonradan mümkün hale gelmesine etkili olmasıdır. Jules Verne'in Denizler Altında Yirmi Bin Fersah adlı eserini 1870 yılında yazdığından denizaltı olarak bildiğimiz araçlar henüz yoktu. Yine aynı yazarın Ay'a seyahat eseri hayal olarak düşündüğü zamanlardan günümüze tamamen gerçekleşmiş olarak gelmiştir. Bu eserler hayal güçleri ile bilime öncülük etmişlerdir.

Kentsel, ulusal imge ve imajların yaratılmasında, yazarlar eserleriyle eşi benzeri olmayan etkiye sahiptir. Prag'ı Kafka; Paris'i Hugo; İstanbul'u Orhan Veli-Yahya Kemal; diğer yazarların yanı sıra ama öncelikle kendileri kültürel imge haline getirmiştir (Özdemir 2009: 39). Yazarlar dokundukları nesnelere kişilik vererek imajlarını geliştirme gücüne sahiptir.

Edebî eserlerin özellikle buhranlı dönemlerde ilişkileri, ideolojileri, sağduyuyu, değişimi tetikledikleri de görülmektedir. Dostoyevski'nin Karamazov Kardeşler'inde ve Man'nın Büyülü Dağ'ında olduğu gibi toplumun çatışmalarının, (Pospelov 2005: 98) sorunların üzerine örtmektense daha belirgin bir şekilde gün yüzüne çıkaran edebiyat değişimin gelişmenin habercisidir.

Turizmi doğrudan etkilemekle beraber, edebiyatın tarihe yön verme yeteneğinin de farkında olmak gerekir. Toplumlardaki ideolojik ve kültürel değişimin öncüleri hep edebî eserler olmuştur.

Yazar kendi görüş ve ideolojisini eserleri aracılığı okuyucuya yansıtmakta, özellikle yaşadığı dönemin siyasi toplumsal çalkantılarına Gorki'nin "Ana"sında, Griboyedov'un Akıldan Bela'sında olduğu gibi katılmaktadır (Pospelov 2005: 108).

Toplumculuğu, ahlakçılığı, didaktikliği ve idealistliği esas alan yazarlarda sanat ikinci planda olabilmektedir (Çetişli 2008: 179). Namık Kemal'de olduğu gibi eserlerde ideolojik mesajlar yoğunlukla yer alabilmektedir. Bazı yazarlara göre Edebiyat toplumun düzenlenmesinde kullanılan bir araç olarak ta görülebilir (Emre 2006: 272).

Edebî eserlerde yer alan mekân bir evden başlayıp bir köy, bir kent; Puşkin'in ünlü Kafkas şiirinde olduğu gibi geniş ve derin görünümünün anlatıldığı bir coğrafya olabilir (Pospelov 2005: 95).

Bazı eserlerde doğ a o kadar güçlü anlatılmıştır ki, kahramanlar bile yanlarında sönmük kalmaktadır. Buna en güzel örnekler ise Tolstoy'un "Kazaklar"ı, Turgenyev'in "Bir Avcının Notları" ve Lermontov'un "Mtsır"ı sayılabilir (Pospelov 2005: 274). Diğer yandan bazı yazarlar doğayı betimlerken kendilerinden o kadar katar ki, ortaya Balzac ve Zola'nın eserleri çıkar (Pospelov 2005: 276).

Dünya edebiyatında şehir şiirleri adında bir türün olduğunu söylemek mümkündür. Bu türde doğal güzelliklerin, şehrin, mimari eserlerin betimlemesi yapılmaktadır (Boşkov 1980: 70).

Turistik destinasyon seçimlerinde, özellikle okuyan kitle için edebî eserler belirleyici olmaktadır (Özdemir 2009: 45). Bunun yanı sıra edebî eserlerin konusu olan yerler yeni turistik destinasyonların oluşmasına neden olabilmektedir.

Edebî etkinlikler başlı başına turizm hareketine neden olmaktadır. Yazarların imza günlerinde, farklı kentlerden okuyucular akın edebilmektedir. Cahit Sıtkı Tarancı Müze-Evi'nde olduğu gibi yazar evlerinin müzeleştirilmesi ziyaretçi akınına uğramasına neden olmaktadır. Ustalara Saygı etkinliklerinde olduğu gibi birçok ünlü yazar ölüm ya da doğum günlerinde anılmakta, anıların edebî kişiliklerinden ve eserlerinden bahsedilmektedir. Diğer yandan Nazım Hikmet Ran'ın mezarı gibi birçok değerli şair ve yazarın mezarı ziyaret edilmektedir. Buna benzer birçok edebî olay turistik harekete neden olmaktadır.

Turist rehberliği hizmeti sunanların kent, tarihi eser, efsanelerin, dil ve anlatımda edebî söylev dinleyicilerin etkilenmesinde akıllarında kalmasında önemli etkiye sahip olmaktadır. Bu nedenle rehberlik eğitimi veren okullarda edebiyat dersleri de yer almaktadır (Özdemir 2009: 39).

Edebî eserler okuyucunun duygu ve hayal dünyasını geliştirip zevk duygusunu olgunlaştırır (Çetişli 2008: 183). Buna karşın edebî eserlerin içeriği her okuyucuya göre değişebilmekte her okuyucu kendine göre kurgulamakta, bu da eserin etkisini zenginleştirmektedir. Kendi gerçekliğini oluşturan okuyucu kendi mistik kentlerini de yaratabilmektedir. Basit ve sıradan birçok mekân okuyucu ile duygusal bir bağa sahip olabilir. Böylece okuyucu ile mekân yakınlaşmış olur. Dahası görme arzusu doğurabilir. Bunun yanında çevresi ile eser hakkındaki görüşlerini aktaran okuyucu eserin kitlesel etkisini artırmakta diğerlerinin de ilgisini uyandırabilmektedir. Genel gerçeklik değil okuyucu kendi gerçekliğini görür. Yazar da kendi gerçekliğini yazar, algılar ise değişir.

Edebî eserlerin ekonomik kaygılarla üretilip üretilmediğinin dışında edebî eserlerin katkıları ile ekonomik faaliyetler sürdürülebilmektedir. Bunun birçok örneği olmasına karşın sadece pazarlama faaliyetlerinde edebî eserlerin dil ve söylem gücünden

yararlanılarak slogan, imaj, tanıtım, markalaşma çabaları geliştirilmektedir. Özellikle turizm sektöründe edebiyatın bu yönünden de yararlanma olanağı yüksektir.

Birçok edebî eser filmlere ve dizilere konu olmuştur ya da birçok film ve dizi, romanlardan uyarlanmıştır. Araştırmaların da desteklediği gibi film ve dizilerde yer alan mekânlara turistik ilginin arttığı söylenebilir. Ancak şunun da söylenmesi gerekir ki bir filmin romandan, ne kadar aslına uygun uyarlanırsa uyarlansın, film ile romanın aynı olduğunu söylemek kolay değildir (Söylemez 2011: 45).

Eserlerde bahsedilen toplum; tüm dünyaya tanınması, kültürün tanınmasını sağlamakta ve turistik destinasyon seçimlerinde önemli bir unsur olan kültürel yakınlığa neden olabilmektedir (Çimen 2010: 86). Diğer yandan Orhun Kitabeleri, önemli bir tarihi anıt olmanın yanında edebî eser olarak önemli değere sahiptir (Ergin 2003: XIV). Şimdi ise araştırmacı olan olmayan birçok ziyaretçinin uğrak yeri olmaktadır. Kırgız Türklerinin milli destanı olan Manas Destanı tarihçilere konu olmakta dahası destana konu olan topraklar ilgi çekmektedir. Birçok bölgenin, kültürün ürünleri olan edebî eserler Dede Korkut gibi kuşaktan kuşa aktarılmış tarihi, kültürel değerlerinin yanında turistik önemleri de ortaya çıkmaktadır. Edebî değerleri turistik değerini artırmaktadır.

Edebiyat ile turizm arasındaki ilişkinin farklı bir türü de tatile çıkan kitlelerin önemli bir kısmı yolculuklarında ve tatil dönemlerinde edebî eserler okuyor olmalarıdır. Gündelik yaşantılarında okuyan kişilerin dışında, tatil dönemlerinde okuma oranları artan insanlardan bahsedilmektedir. Bu durumda turizmin edebî eserlerin okunmasına olanak sağladığı söylenebilir. Diğer yandan okuma; gezileri doğurabilir, gezilerde gezilen yerler ile ilgili okumaları doğurabilir. Edebî eserlerde yer alan başta mekânlar kişiler ve etkinlikler nedeni ile insanların ilgilerinin artması ile gezilere çıkmasının yanı sıra konu ile ilgili daha çok okuma yapma ve bu da daha çok seyahatleri tetikleyebilmektedir. Bu durumda turizm ile edebiyatın birbirlerini sarmal şeklinde desteklediği söylenebilir.

Edebî eserlerde yer alan kinaye, mecaz, mübalağa, irsal-i mesel gibi sanatlar eserin akılda kalmasına yardımcı olmaktadır (İsen 2006: 281-288). Bu sanatlar sayesinde, edebî eserler de yer alan mekânlar bazen o kadar abartılı ve ince işlenmiştir ki okuyucu daha önce bulunmuş olmasına rağmen yazarın metinlerinde kentlin sokaklarında mest olmuş biçimde yeniden dolaşır ve görmediklerini görmeye çalışır vaziyette bulabiliriz. Edebiyat kentlerini insanlar yeniden inşa ederler. Böylece edebî eserler kent ve mekânların belleğe kazınmasında etkili olabilmektedir.

Sonuç

Turizm ile edebiyat arasındaki etkileşimi inceleyen bu çalışmada, turizmin edebiyattan etkilendiği alanlar ve edebiyatın turizmden etkilendiği alanlar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Edebiyatın sanat, siyaset, kültür ve ekonomi ile birlikte turizm üzerinde de etkili olduğunu söylemek doğru olacaktır. Ancak, bu etkileşimin daha belirgin alt boyutları ile incelenmesi ilişkiyi daha belirgin hale getirmiştir. Her ikisinin birbirlerinin gelişmesinde etkili olduğu görülmüştür.

Neden-sonuç ya da öncül ardıl ilişki bakımından ayrı ayrı ele alındığında; turizm-edebiyat etkileşim alanları sıralanacak olur ise:

Yazarların turistik gezileri eserlerine ilham kaynağı olmaktadır.

Sözlü edebiyatı ve efsaneleri kültürden kültüre taşıyanlar turistlerdir.

Turizm hareketi sırasında edebî eser okuma oranı artmaktadır.

Turizm hareketi destinasyon/mekan ile ilgili okuma ilgisini artırmaktadır.

Edebî eserlerdeki kent, coğrafya ve mekânlarla yönelik övgü, turistik ilgi uyandırmaktadır. Turizm rehberliğinde edebî söylem daha etkileyici olmaktadır. Edebî etkinlikler başlı başına turizm hareketine neden olmaktadır. Yazarın inzivaya çekilmesi turizme katkı sağlamaktadır.

Kurgulanmış yaşamları turist olarak yaşama isteği oluşmaktadır.

Sonuç olarak edebiyat turizmden, turizm de edebiyattan beslenmektedir. Bu etkileşimin günümüzde olduğu gibi gelecekte de daha güçlenerek devam edeceği düşünülmektedir.

Kaynakça

BO ŞKOV Vanço: (1980). Türk Edebiyatında Şehir Şiirleri ve Şehir Mersiyeleri, Ankara Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., 12-1

ÇETİŞLİ İsmail: (2008). Edebiyat Sanat ve Bilim, Ankara, Akçağ Basımevi, 1 b. ÇİMEN Hürriyet: (2010).

İkinci Konut Satın Almada Destinasyon Kalitesinin Etkisi:

Alanya örneği, Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. EMRE ismet: (2006).

Edebiyat ve Psikoloji, Ankara, Anı Yay., 2 b.

ERGİN Muharrem: (2003). Orhun Abideleri, İstanbul, Boğaziçi yay, 30 b. İSEN Mustafa: (2006).

Eski Türk Edebiyatı El Kitabı, Grafiker Yay., 4 b. KÖPRÜLÜ M. Fuat: (2003). Türk Edebiyatı

Tarihi, Akçağ Basımevi, 5 b.

POSPELOV Gennadiy: (2005). Edebiyat Bilimi, çev: Yılmaz Onay, Evrensel Yay., 2

b.

ÖZDEMİR Nebi: (2011). Turizm ve Edebiyat, Milli Folklor, yıl 21, sayı 82, <http://www.millifolklor.com>.

SÖYLEMEZ Orhan: (2011). Cıgılgandan Sürüngen Caman (sürünmek yıkılmaktan daha kötü) Elveda Gülsarı, İstanbul Edebiyat ve Sinema, Hat Yay.